

Tolimarjon IESning ishlab chiqarish quvvatini oshirish loyihasi

Mamlakat:
O'ZBEKISTON

Loyiha raqami:
50116

Faoliyat sohasi:
Elektr quvvati va energetika

Bildirgi turi:
DAVLAT

Ekologiya bo'yicha tasnifi:
A

Rejadagi Rahbarlar kengashi yig'ilishining sanasi:
2018 yil 31 oktyabr

Maqomi:
Loyiha konsepsiyasi ko'rib chiqilgan

Loyiha haqida qisqacha ma'lumot beruvchi hujjatning taqdim etilishi sanasi:
2018 yil 24 avgust

Loyihaning qisqacha ta'rifi

Qashqadaryo viloyatining janubiy qismida joylashgan Tolimarjon IESda 900 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega bo'lgan qo'shimcha bug'-gaz uskunasi qurishga moliya ajratish ("IES" yoki "Loyiha"). Mazkur Loyiha davlat tasarrufidagi vertikal ravishda tashkil etilgan energetika sohasidagi korxona – "Uzbekenergo" AJning 100 foiz filiali bo'lmish "Tolimarjon IES" unitar korxonasi tomonidan amalga oshiriladi.

Loyihaning maqsadlari

Mazkur Loyiha O'zbekistondagi elektr ta'minoti tizimining energiya samaradorligi va ishonchligini oshirishga hamda O'zbekiston Hukumatining mamlakat elektr energiyani ishlab chiqarish quvvatini zamonaviylashtirish dasturini amalga oshirishda yordam beradi. Taklif etilayotgan ushbu Loyiha O'zbekistonda energetika sohasini tubdan isloh

qilish bo'yicha keng ko'lamli dasturning bir qismi bo'lib, mamlakat rivojlanish borasida o'z oldiga qo'ygan maqsadlarga erishishi uchun o'ta muhim bo'lgan energetika sohasining barqarorligini ta'minlash nuqtai nazaridan ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Loyihaning o'tish davridagi ta'siri

Yaxshi ta'sir

Mamlakatning yangi rivojlanish bosqichiga o'tishi nuqtai nazaridan mazkur Loyiha ikki tomonlama ta'sir ko'rsatishi kutiladi:

Soha mustahkamligi: Loyiha ilg'or, yuqori samarali, atrof-muhitga katta zarar yetkazmaydigan bug'-gaz turbinalariga asoslagan texnologiyalarini hayotga tadbqiq qilish orqali O'zbekiston Respublikasining elektr energiyani ishlab chiqarish sohasi mustahkamligi va samaradorligini oshirishga yordam beradi. Loyiha doirasida Bank elektr energiya sohasidagi tariflarni isloh qilishga qaratilgan chora-tadbirlarni ko'llab-quvvatlab mazkur sohaning barqarorligi va mustahkamligini ta'minlash masalasini ham ko'rib chiqmoqda. SHuningdek, Bank sohadagi asosiy manfaatdor taraflar bilan elektr energiya sohasining iqlim o'zgarishiga bardosh berish va suvni tejamkorona, unumli iste'mol qilish xususiyatlarini kuchaytirish, elektr energiya sohasiga mos keluvchi past uglerodli rivojlanish yo'lini belgilash hamda Tolimarjon hududida elektr energiya sohasidan tashqaridagi suv resurslaridan foydalanish amaliyotini takomillashtirishga qaratilgan siyosat masalalari bo'yicha yaqindan muloqot o'rnatishni ham ko'zlammoqda.

Samarali boshqaruv tizimi: Mazkur Loyihani qo'llab-quvvatlash orqali Bank ishlab chiqarish samaradorligi va loyihalarni amalga oshirish sohasida eng ilg'or xalqaro andozalarga javob beradigan standartlarni joriy etishga yordam berishni ko'zlagan. Qolaversa, mazkur loyiha doirasida Bank korporativ boshqaruvni takomillashtirish hamda loyihalarni amalga oshirish sohasidagi salohiyatni kuchaytirishga qaratilgan siyosat borasida yaqindan muloqot o'rnatish masalasini ham ko'rib chiqmoqda.

Mijoz haqida ma'lumot

SUVEREN O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

O'zbekiston Respublikasiga taqdim etiladigan zayem keyinchalikda kredit shaklida 100 foiz davlat tasarrufida bo'lmish vertikal ravishda tashkil etilgan energetika sohasidagi korxona – "Uzbekenergo" AJga o'tkaziladi.

YTTB tomonidan ajratiladigan sarmoya haqida qisqacha ma'lumot

225 000 000,00 AQSH dollari

Loyiha 2017 yilning dekabr oyida O'zbekiston Respublikasiga mazkur Loyiha uchun zayem shaklida 450 million AQSH dollarini ajratgan Osiyo taraqqiyot banki bilan birgalikda moliyalashtiriladi. Bundan tashqari, O'zbekiston Respublikasi Tiklanish va taraqqiyot jamg'armasi (O'RTTJ) tomonidan qolgan 175 million AQSH dollari moliyalashtiriladi.

Loyihaning umumiy qiymati

1 048 000 000,00 AQSH dollari

Loyihaning atrof-muhit va ijtimoiy sohalardagi ta'siri

"A" tasnifi/kategoriyasi (ESP 2014). Mavjud bo'lgan Tolimarjon issiqlik elektr stansiyasiga (IES) 900 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega bo'lgan bug'-gaz turbinali elektr stansiyasini qo'shish loyihasi uchun Bankning Atrof-muhitni muhofaza qilish va ijtimoiy siyosatiga (ESP 2014) binoan taklif qilinayotgan sarmoyaning Ekologik va ijtimoiy ta'sirni baholash (EITB) bo'yicha maxsus hisobotni ishlab chiqish talab etiladi. Bankning Atrof-muhitni muhofaza qilish va ijtimoiy siyosati doirasidagi EITB hisoboti loyiha boshlanishidan oldin 120 kun davomida jamoatchilikka taqdim etilishi to'g'risidagi talabiga muvofiq 2018 yil 29 iunda EITB hisoboti taqdim etildi.

IES 2004 yilda ekspluatatsiyaga topshirilgan 800 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega gazda ishlaydigan qozon uskunasi (keyinchalikda "IES0" deb nomlanadi) hamda 2018 yilda ekspluatatsiyaga topshirilgan 450 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega bug'-gaz uskunalaridan ("IES1") iborat. IES1 Osiyo taraqqiyot banki (OTB) tomonidan moliyalashtirilgan.

Mazkur loyiha IES quvvatini qo'shimcha 900 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega bo'lgan ikkita bug'-gaz turbinalik uskunani shu obyektning o'zida qurish orqali oshirishga qaratilgan.

Ushbu Loyiha uchun EITB hisoboti "Uzbekenergo" AJ nomidan maxsus mustaqil maslahatchi tomonidan ishlab chiqilgan bo'lib, unda milliy, Yevropa Ittifoqi va xalqaro standartlariga muvofiq ravishda yangi bug'-gaz uskunasi hamda mavjud bo'lgan 800 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega gazda ishlaydigan elektr stansiyasi

(IES0) va 450 MVt elektr energiyasini ishlab chiqarish quvvatiga ega bug'-gaz uskunalarining (IES1) jami ta'siri qamrab olingan.

Bank tomonidan Ekologik va ijtimoiy ekspertizani mustaqil maslahatchi amalga oshirildi, va bunda hozirda mavjud bo'lgan ob'ektlarning ekspluatatsiyasi tahlil etilgan, chunki yangi bug'-gaz turbinali elektr stansiya Tolimarjon elektr stansiyasida mavjud bo'lgan infratuzilmadan foydalanishi ko'zda tutiladi. Mazkur ekspertiza hozirda mavjud bo'lgan elektr stansiyaning ekologik va ijtimoiy auditi hamda 900 MVt elektr stansiya va u bilan bog'liq boshqa ob'ektlar bo'yicha ishlab chiqilgan EITB hisobotlaridan iborat.

Mavjud bo'lgan elektr stansiyasi yaxshi holatda saqlanmoqda, tegishli milliy ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi talablarga muvofiq ekspluatatsiya qilinadi hamda ekologiya, inson salomatligini muhofaza qilish va xavfsizlikni ta'minlash borasida samarali boshqaruv tizimiga ega. Ekologik va ijtimoiy ekspertizaning xulosasiga ko'ra Korxona Bankning faoliyat samaradorligiga oid talablarini bajarish uchun yetarlicha institutsional salohiyatga ega bo'lsada, ilg'or xalqaro andozalarga javob berolishi uchun qo'shimcha salohiyat va tajriba orttirishi maqsadga muvofiqdir. Ushbu masala Ekologiya va ijtimoiy sohadagi harakatlar rejasida (EISHR) aks ettirilgan.

Texnologiya borasida yangi bug'-gaz uskunasi Bankning faoliyat samaradorligiga oid talablariga muvofiq bo'lib Yevropa Ittifoqining (EI) "Sanoat sohasidagi emissiyalar" to'g'risidagi direktivasi standartlariga javob berolishini ta'minlash nuqtai nazaridan loyihalashtiriladi. Umuman aytganda, taklif etilayotgan texnologiya Yevropa Ittifoqining samaradorlik va emissiyalarga oid standartlariga javob beroladi va bug'-gaz uskunasi o'z ichiga emissiyalarni doimiy ravishda monitoring/nazorat qilish tizimlarini oladi.

EITB hisobotining xulosasiga ko'ra mazkur Loyiha havo sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatmaydi.

Ekologik va ijtimoiy ekspertizaning (EIE) xulosasiga ko'ra IESning atrof-muhitga ko'rsatayotgan asosiy ta'siri suv resurslaridan foydalanish va suvni sovutish texnologiyalari bilan bog'liq. IES sug'orish kanallaridan olinadigan suvni sovutishda berk sovutish tizimidan foydalanadigan qilib loyihalashtirilgan. Natijada suvning bug'lanishi bois uning muayyan miqdori yo'qolib ketmoqda. Ekologik va ijtimoiy ekspertiza va EITB hisobotida keyinchalikda suv resurslari ta'minotiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan olis istiqboldagi iqlim o'zgarishi borasidagi bashoratlarni inobatga olgan holda suvni sovutish texnologiyalarining turli variantlari hamda umuman IES hududida suv resurslarini boshqarish masalasi tahlil etilgan. Suvni sovutish texnologiyalarining tanqisligi IES faoliyatining susayishiga olib kelishi mumkin. Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, IESda xavfsiz ish muhitini ta'minlash hamda suv yo'qotishlarini cheklash maqsadida suv iste'molini kamaytirish lozim. Hozirda qo'shimcha tadqiqot yo'nalishlari belgilanib, suv iste'molini kamaytirish va suv resurslarini boshqarish rejalarini tuzish bo'yicha texnik hamkorlik loyihasi ishlab chiqilmoqda. EISHR yangilanib, unda qo'shimcha tadqiqotlar va

jamoatchilik bilan maslahatlashuv natijalari aks ettiriladi. Bunda keyinchalikda amalga joriy etilishi lozim bo'lgan suv resurslarini boshqarish texnologiyalari masalasi ham qamrab olinadi. Mazkur jarayonni Bank OTB bilan birgalikda nazorat qilib boradi.

Yangi elektr stansiyaning qurilishida qo'shimcha infratuzilma nazarda tutilmagan.

Ekologik va ijtimoiy ekspertizaning tasdiqlashicha mazkur Loyiha Bankning mehnat, inson salomatligi va xavfsizligini ta'minlash borasidagi talablariga to'liq javob berishga qodir. Mehnat va ish sharoitlari borasida yozaga kelishi mumkin bo'lgan barcha xavf va tahdidlarni bartaraf etishga qaratilgan chora-tadbirlar EISHRda aks ettirilgan bo'lib mijoz bilan kelishib olinadi. Loyiha bo'yicha ishlab chiqilgan maxsus EISHR jamoatchilik bilan maslahatlashuv hamda Bankning ekspertizasi natijalari asosida yangilanadi.

Mazkur Loyiha bo'yicha maxsus Ekologik va ijtimoiy ta'sirni baholash (EITB) hisoboti ishlab chiqilgan.

Texnik hamkorlik

Bank Loyihaning texnik, xaridlar masalasi bo'yicha, ekologik va ijtimoiy, moliyaviy va huquqiy ekspertizalari OTB tomonidan amalga oshirilgan keng qamrovli ekspertizasi asosida o'tkaziladi. 2017 yilning noyabr oyida OTB tomonidan Loyiha bo'yicha hisobot chop etilib, unda ekspertizaning natijalari va loyihani boshqarish bo'yicha qullanma keltirilgan. Texnik yechimlarning to'g'riligini tasdiqlash hamda energiya samaradorligini oshirish va Loyihani amalga oshirish bo'yicha rejalar uchun asos ta'minlash maqsadida maxsus texnik hamkorlik yo'nalishlari belgilanib, loyihani tayyorlash bo'yicha tadbirlar o'tkaziladi. Tegishli strategiya masalalari bo'yicha muloqot o'rnatish ishlarini amalga oshirish uchun Texnik hamkorlik jamg'armasi mablag'lari jalb etilishi mumkin.

Korxonaning kontakt ma'lumotlari

“Uzbekenergo” AJ: j-b Olim Yusupov, Loyihani amalga oshirish guruhining rahbari,
Tolimarjon IES loyihasi

grp_tal_tes@mail.ru

+998712333498

www.uzbekenergo.uz

O'zbekiston, Toshkent, “Istiqlol” ko'chasi 6, 100000

Biznes uchun imkoniyatlar

Biznes uchun imkoniyatlar yoki xaridlar masalasi bo'yicha mijoz korxona bilan bog'laning

Davlat sektoridagi loyihalar haqidagi ma'lumot uchun [EBRD Procurement](#) ga o'ting: Tel: +44 20 7338 6794

Elektron pochta: procurement@ebrd.com

Umumiy masalalar va savollar

YTTB loyihalari bo'yicha masalalar, xaridlar masalasidan tashqari:

Tel.: +44 20 7338 7168

Elektron pochta: projectenquiries@ebrd.com

Jamoatchilikni xabardor qilish siyosati (PIP)

Jamoatchilikni xabardor qilish siyosati (PIP) YTTB strategiyalari, siyosati va faoliyati haqida jamoatchilikning tushunchalarini yaxshilash, jamoatchilik xabardoligini oshirish maqsadida YTTB turli ma'lumotlarni jamoatchilikka taqdim etishi va o'zining hamkorlari bilan maslahatlashishi tartib va qoidalarini belgilaydi.

PIP matni

Loyihalar bo'yicha arz va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi (PCM)

YTTB u tomonidan moliyalashtiriladigan loyihalar bo'yicha kelib tushadigan arz va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmiga ega. Bunday shikoyatlar ekologik va/yoki ijtimoiy zarar yetkazgan yoki yetkazishi mumkin bo'lgan loyihalar bo'yicha barcha shaxs va tashkilotlar tomonidan taqdim etilishi mumkin.

[Arz va shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi](#) sahifasiga o'tib o'z shikoyatingizni qanday taqdim etish kerak ekanligi haqida ma'lumot olishingiz mumkin. Ushbu mexanizm bo'yicha javobgar xodim (pcm@ebrd.com) [PCM qoidalar va tartib taomillari](#) ga muvofiq o'z arizangiz yoki shikoyatingizni taqdim etish, tegishli yo'l-yo'riqlar va tartib qoidalar bo'yicha barcha savollaringizga javob beradi.